

Metsäluonnon monimuotoisuuden edistäminen paikkatiedon avulla Etelä-Savossa

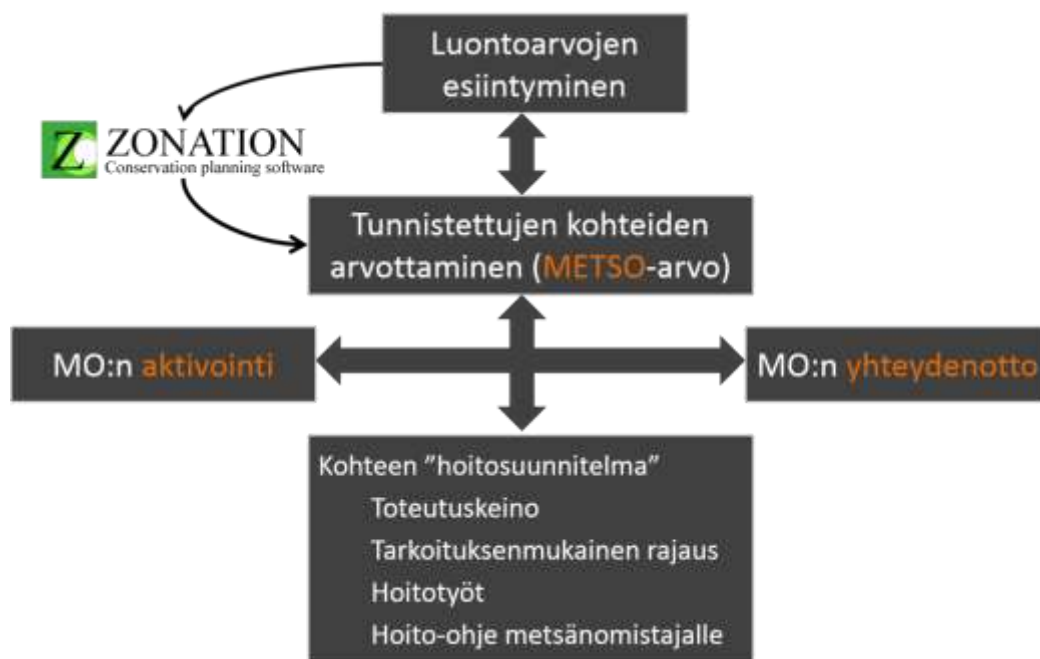
Lyhyt kuvaus: Vuonna 2009 Suomen metsäkeskus oli kiinnostunut alueellisesta metsäsuunnittelusta siten, että ekologiset näkökulmat sekä luonnonsuojelun ja luonnonhoidon kustannukset voitaisiin yhteen sovittaa ottaen huomioon toiminnan vapaaehtoisuus. Ekologinen päätösanalyysi ja Zonation-ohjelmisto tarjosivat sopivia työkaluja tähän, ja priorisoinnit toteutettiin yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Tavoitteena oli kokonaiskäsityksen saaminen METSO:n toteutusmahdollisuuksista Etelä-Savon maakunnassa muistaen, että METSO-ohjelman toteutus yksityismailla perustuu vapaaehtoisuuteen. Myös Etelä-Savon ELY-keskus osallistui hankkeen toteutukseen ja sai tulokset käyttöönsä.

Alue: Yksityisten henkilöiden omistamat metsäalueet Etelä-Savon maakunnassa.

Aineistot: Suomen metsäkeskuksen metsävaratieto, Metsähallituksen luontopalveluiden kuviotietokannan puustotiedot sekä Luken valtakunnan metsien inventointi -tietokannan monilähdeinventointitiedot. Lisäksi Suomen metsäkeskukseen toimitettuja metsänkäsittelyilmoituksia käytettiin ajantasaistamaan vanhempaa kuviotietoa. Metsien rakennepiirretietojen pohjalta luotiin asiantuntijatyönä metsän suojeluarvoa kuvaava indeksi, johon priorisointi perustui. Lajiston kytkeytyvyysvasteet sekä priorisoinnissa käytettyjen piirteiden painoarvot perustuivat asiantuntija-arvioihin.

Tavoite: Metsän rakennepiirteisiin perustuvalta suojeluarvoltaan tärkeimpien ja hyvin kytkeytyneiden metsäalueiden tunnistaminen yksityismailla.

Missä käytetään: Priorisoinnin tuottamia tietoja on käytetty METSO-ohjelman toimeenpanosta vastaavien viranomaisten (Suomen metsäkeskus sekä ELY-keskus) suunnittelutyön tukena. Prioriteettikarttojen avulla voidaan 1) arvioida METSO-ohjelmaan tarjottavien kohteita sekä 2) löytää suurempia alueellisia kokonaisuuksia, joilla metsänomistajille voidaan markkinoida METSO:n mahdollisuuksia kohdennetusti.

Kuva 1. Suojelupriorisointi Zonation-ohjelmistolla päätöksenteon tukena Etelä-Savon METSO-toteutuksessa.

Analyysin erityispiirteet: Priorisointi perustuu tarkkuudeltaan ja laadultaan vaihtelevaan metsävara-aineistoon. Metsävaratiedon käyttöoikeudet ovat tarkkaan rajattuja. Lisäksi metsävaratiedot ja suojelutilanne päivittyvät jatkuvasti. Työssä kehitettiin uusia menetelmiä aineistojen yhdistämiseen ja tulosten tarkasteluun. Myös priorisointien toistettavuus monissa eri järjestelmissä oli tärkeä tekijä. Hankkeessa kehitettiin tekniset valmiudet priorisointien toistamiseen puoliautomaattisesti.

Viite: Lehtomäki, J., Tuominen, S., Toivonen, T., & Leinonen, A. (2015). What Data to Use for Forest Conservation Planning? A Comparison of Coarse Open and Detailed Proprietary Forest Inventory Data in Finland. *PLoS ONE*, 10(8), e0135926. <http://doi.org/10.1371/journal.pone.0135926>

Lisätietoja: Joonas Lehtomäki (jlehtoma@pm.me), projektipäällikkö Antti Leinonen (Suomen metsäkeskus, antti.leinonen@metsakeskus.fi)